

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ АУТСОРСИНГ

Анотація. Розглянуто сутність поняття "бухгалтерський аутсорсинг". Описано ключові умови, за якими використання послуги аутсорсингу є обов'язковим. Визначено основні переваги та недоліки аутсорсингу, критерії відбору найбільш надійних фірм-аутсорсерів.

Аннотация. Рассмотрена сущность понятия "бухгалтерский аутсорсинг". Описаны ключевые условия, при которых использование услуги аутсорсинга является обязательным. Определены основные преимущества и недостатки аутсорсинга, критерии отбора наиболее надежных фирм-аутсорсеров.

Annotation. The concept of "accounting outsourcing" is considered. The key conditions for the use of outsourcing are described. The main advantages and disadvantages of outsourcing and the conditions of the most reliable outsourcing companies are defined.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський аутсорсинг, аутсорсер.

У сучасному розвинутому суспільстві поняття "аутсорсинг" все частіше зустрічається в розмові бізнесменів, сьогодні ним практично нікого не здивувати. Але не всі, застосовуючи його в розмові, розуміють, про що мова і, відповідно, не розуміють, навіщо та чи інша компанія звернулася за послугами до аутсорсерів. Технічно термін "аутсорсинг" означає передачу сторонній фірмі діяльності, яка раніше здійснювалася в межах даної організації [1, с. 34].

Термін "аутсорсинг" (*outsourcing*) – англomовний неологізм, котрий з'явився в американських тлумачних словниках тільки на початку 80-х рр., але з тих пір зосередився в бізнес-лексиконі більшості європейських мов. В українській мові він почав використовуватися з другої половини 1990-х рр. – до цього в англо-українських словниках він був відсутнім [1, с. 35].

Метою даної роботи є обґрунтування необхідності впровадження бухгалтерського аутсорсингу на вітчизняних підприємствах та визначення умов щодо забезпечення ефективного його здійснення.

У поняття аутсорсингу вкладається бажання заощадити, при цьому працюючи з висококваліфікованими фахівцями в своїй сфері. Придатними для аутсорсингу вважаються ті функції, які не передбачають у майбутньому впровадження інновацій, здатних надати компанії стратегічні переваги. Тому компанії користуються послугою аутсорсингу з метою зосередитися на своїй основній діяльності, а не займатися управлінням, наприклад, обслуговуючого персоналу.

Використання терміна "аутсорсинг" практично в усіх сферах діяльності підприємств привело до відокремлення поняття "бухгалтерський аутсорсинг". Бухгалтерський аутсорсингом прийнято називати зовнішню бухгалтерію, тобто це передача бухгалтерії фірми сторонній компанії-виконавцю. Обсяг послуг, які надають такі фірми, обмежений тільки фінансовими можливостями замовника. Так, компанія може розробити облікову політику, скласти баланс, оформити банківські документи чи повністю взяти на себе весь бухгалтерський облік.

Аутсорсинг рекомендується використовувати на великих підприємствах, у корпораціях, де виникає найбільша ймовірність допущення помилок при веденні бухгалтерського обліку, а також в організаціях, які з об'єктивних причин змушені скорочувати робоче місце бухгалтера з метою скорочення фонду заробітної плати.

Існує і перелік умов, коли використання аутсорсингу є необхідним [1, с.103]:

великі компанії часто стикаються з тим, що вартість неосновних бізнес-процесів є незрозуміло високою. У такому випадку аутсорсинг приносить значну економічну користь;

компанії незадоволені якістю виконання роботи внутрішньою службою, а вирішення подібної проблеми потребує додатково витраченого часу управління складу;

компанія приймає рішення зосередитись виключно на основній сфері діяльності;

компанія переживає період внутрішніх змін (реструктуризація, реорганізація і т. д.). Передача в такий момент частини внутрішніх функцій є розумним виходом із ситуації;

упровадження аутсорсингу є значним фактором у розвитку відносин з іноземними інвесторами, оскільки це збільшує інвестиційну привабливість компанії.

Для того щоб зрозуміти причини широкого ажіотажу навколо послуги бухгалтерського аутсорсингу, варто розглянути його основні переваги [2, с. 96]:

це реальна економія на витратах. Якщо повністю доручати бухгалтерський облік фірми сторонній компанії, вже немає необхідності утримувати свою бухгалтерію. Тому не потрібно оснащувати робочі місця, закуповувати спеціальне програмне забезпечення, канцелярські товари, платити заробітну плату бухгалтеру та його помічникам. До того ж, щоб підтримувати професійний рівень бухгалтера та підвищувати його, необхідно проходити курси підвищення кваліфікації, брати участь у різноманітних семінарах, тренінгах, а це призводить до додаткових витрат. Також відбувається мінімізація штату, що допомагає зекономити на видачі заробітної плати;

зовнішня бухгалтерія незалежна й передбачає об'єктивне оцінювання. Тобто незалежна від своїх працівників, які мають доступ до фінансової діяльності організації і можливість впливати на успішність бізнесу. І важливо те, що у

випадку виникнення конфліктів із такими недобросовісними працівниками керівник фірми страхує себе від виникнення трудових спорів, пов'язаних з їх звільненням;

передати право на ведення бухгалтерського обліку таким фірмам можна на будь-якому етапі діяльності організації. Так, наприклад, якщо головний бухгалтер звільнився або пішов у відпустку перед самою здачею балансу, а на пошук нового кваліфікованого спеціаліста немає часу, то це буде непоганим виходом із ситуації;

компанія-аутсорсер гарантує професійне виконання роботи з обробки документації. Це мінімізує можливі помилки і, як наслідок, ризик штрафних санкцій;

не менш важливим є те, що якщо вся бухгалтерська документація зберігається у фірмі-аутсорсера, то в разі виникнення якихось непорозумінь податкова інспекція навідається до цієї фірми, а не до організації, котра безпосередньо користується послугою аутсорсингу;

звертаючись у компанію-аутсорсера, організація отримує не одного спеціаліста, а цілий штат висококваліфікованих бухгалтерів. У разі, коли бухгалтерський облік веде лише один бухгалтер, існує більша ймовірність виникнення помилок на відміну від ситуації, коли облік здійснюється колективом спеціалістів, які працюють як єдиний механізм.

Отже, бухгалтерський аутсорсинг має багато переваг. Діяльність компаній-аутсорсерів не лише не суперечить дійсному законодавству, але й привабливо виглядає для організацій, які прагнуть зекономити свій час та можливий ризик виникнення помилок при веденні бухгалтерського обліку.

Але, крім переваг, завжди існують і недоліки, і аутсорсинг не виняток. Найбільш важливим є можливість витоку інформації [3, с. 26]. Тому більшість керівників із недовірою відносяться до аутсорсингових компаній. Для того щоб уникнути можливості розголошення інформації, організації мають уважно обирати компанію-аутсорсера. Для цього наведені основні критерії відбору таких аутсорсерів з метою уникнути майбутньої співпраці з такими фірмами [4]:

у договорі повинно вказуватися, що фірма-аутсорсер зобов'язується тримати в таємниці всю отриману інформацію про діяльність організації-клієнта і несе повну відповідальність у випадку недобросовісного здійснення своїх обов'язків, несвоєчасної здачі звітності, неякісного виконання роботи;

штат персоналу аутсорсингової компанії повинен бути різновіковим. Зустрічаються випадки, коли більш досвідчений спеціаліст краще знається на тій чи іншій проблемі, вирішення якої є типовим і неодноразово зустрічалося в його практиці. І навпаки, інколи потрібні молоді, енергійні, амбіційні спеціалісти, здатні логічним шляхом вирішити проблему;

бажано, щоб фірма-аутсорсер надавала комплексний вид послуг. Наприклад, діяльність бухгалтера так чи інакше переплітається з діяльністю юриста. У випадку, коли бухгалтер працює з договорами, податковими конфліктами, є необхідною допомога кваліфікованого спеціаліста у цій сфері;

фірма-аутсорсер повинна бути юридичною особою. Цей критерій скоріше пов'язаний із психологією людей. Бо порівняно з індивідуальним підприємцем, статус "юридична особа" звучить солідніше, надійніше, викликає довіру.

Таким чином, послуга аутсорсингу є надзвичайно зручною, не потребує значних зусиль і великих затрат. При здійсненні бухгалтерського обліку фірмами-аутсорсерами мінімізується можливість виникнення помилок, пов'язаних із некомпетентністю, неухважністю, оскільки працює колектив висококваліфікованих спеціалістів, тому неухважність одного бухгалтера компенсується уважністю всіх інших; виключається можливість суб'єктивізму, оскільки облік проводиться людьми, які є незалежними та незацікавленими в результатах бухгалтерської діяльності. Тому використання аутсорсингу в умовах постійного прогресу є необхідним, адже передбачає досягнення необхідного результату при найменших зусиллях та гарантує правильні результати бухгалтерського обліку.

Наук. керівн. Серікова Т. М.

Література: 1. Шестоперов А. М. Аутсорсинг как способ оптимизации административно-управленческих процессов в органах государственной власти (на примере ФАС России) / А. М. Шестоперов. – М. : Национальный институт системных исследований проблем предпринимательства (НИСИП), 2007. – 170 с.
2. Сафарова Е. Аутсорсинг учетных процессов / Е. Сафарова. – М. : Книжный мир, 2009. – 192 с. 3. Радзивлов В. Аутсорсинг: застосування та облік / В. Радзивлов, О. Сергва // Баланс. – 2009. – № 18(847). – С. 25–27. 4. Аксенов Е. Аутсорсинг: 10 заповедей и 21 инструмент / Е. Аксенов, И. Альтшулер. – СПб. : Питер, 2009. – 80 с.